

1

COVID-19 – EPIDEMIOLOGISCH BULLETIN VAN 6 MEI 2021

Sciensano, het Belgisch instituut voor gezondheid, analyseert, als onderdeel van haar surveillanceopdracht, de COVID-19-gegevens die worden verzameld door een netwerk van partners. Deze gegevens per dag kunnen eveneens gevonden worden op het <u>interactieve dashboard Epistat</u> en in de <u>open data</u>. De gegevens worden dagelijks geüpdatet (7/7).

De trends worden weergegeven op basis van vier kernindicatoren: de bevestigde gevallen, de nieuwe door het labo bevestigde ziekenhuisopnames, de ingenomen bedden op intensieve zorgen (IZ) en de sterfgevallen. De indicatoren zijn gebaseerd op de datum van diagnose, overlijden of opname. De berekening en de vergelijking maakt gebruik van gegevens op basis van periodes van 7 dagen. Gegevens voor de 7-daagse periodes worden uitgedrukt als daggemiddelden; de evolutie geeft in % de verandering aan die tussen twee opeenvolgende periodes van 7 dagen wordt waargenomen.

De tabellen met het aantal gevallen, uitgevoerde testen, ziekenhuisopnames en sterfgevallen per dag zijn te vinden in het punt 4 van dit rapport.

1. Kerncijfers - Trends

Aantal gerapporteerde patiënten	In totaal	Daggemiddelde gedurende de voorlaatste periode van 7 dagen	Daggemiddelde gedurende de laatste periode van 7 dagen	Evolutie
Bevestigde COVID-19 gevallen	1 003 746	3 483	2 957*	-15%
Opnames in het ziekenhuis	71 054***	205,6	180,3**	-12%
Sterfgevallen****	24 406	40,1	36,9*	-8%
In ziekenhuizen	14 737	39,0	36,3	-7%
In woonzorgcentra	9 494	1,0	0,6	-43%

^{*}Van 26 april 2021 tot 2 mei 2021 (gegevens van de laatste 3 dagen nog niet geconsolideerd).

^{****}Sterfgevallen alle locaties inbegrepen.

Bezetting van ziekenhuisbedden	Woensdag 28 april 2021	Woensdag 5 mei 2021	Evolutie
Aantal ingenomen ziekenhuisbedden	2 809	2 482	-12%
Aantal ingenomen IZ bedden	886	757	-15%

De gegevens in deze tabel kunnen niet zomaar vergeleken worden met die van de vorige dag, dit omdat er een mogelijke vertraging is bij de rapportage van gegevens en omdat kleine correcties permanent kunnen worden uitgevoerd.

D/2020/14.440/45 Verdere informatie: https://www.info-coronavirus.be/nl/

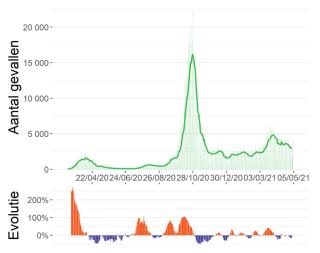
^{**}Van 29 april 2021 tot 5 mei 2021.

^{***}Het aantal ziekenhuisopnames sinds 15 maart 2020. Meer gedetailleerde informatie rond het aantal ziekenhuisopnames vindt u in punt 5 in het document <u>veelgestelde vragen</u>.

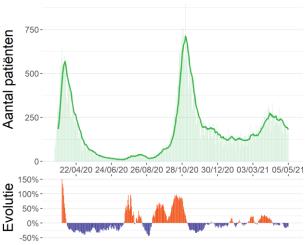
1.1. TRENDS

Hieronder worden de indicatoren getoond met het 7-daags voortschrijdend gemiddelde (groene lijn). Dit 7-daags gemiddelde wordt gebruikt om een trend aan te tonen. Dit heeft onder andere tot gevolg dat de curve een vloeiend verloop krijgt en dat het zogenaamde weekendeffect wordt uitgevlakt.

Evolutie van het aantal bevestigde gevallen

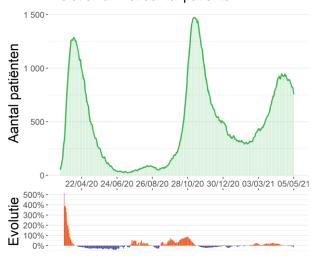
Evolutie van het aantal nieuwe door het labo bevestigde opnames in het ziekenhuis

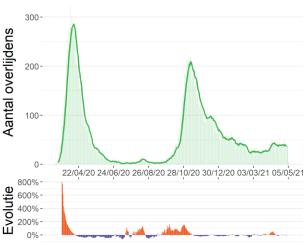
Bron: Labonetwerk en nationaal testing platform

Bron: Survey bij ziekenhuizen (Sciensano)

Evolutie van het aantal patiënten in IZ

Evolutie van het aantal sterfgevallen

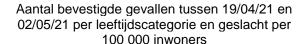
Bron: Survey bij ziekenhuizen (Sciensano)

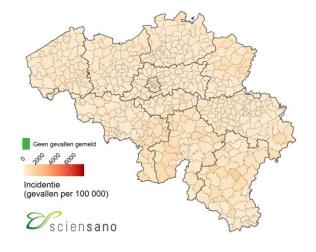
Bron: Surveillance COVID-19 mortaliteit (Sciensano)

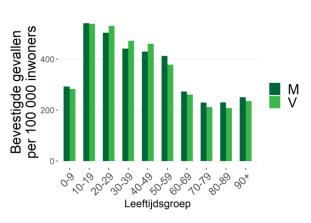
1.2. RECENTE SITUATIE

De figuren hieronder tonen de verspreiding en de verdeling volgens leeftijd en geslacht van het aantal COVID-19 gevallen voor de laatste 14 dagen (geconsolideerde gegevens).

Verspreiding van de bevestigde gevallen per 100 000 inwoners tussen 19/04/21 en 02/05/21

Bron: Labonetwerk en nationaal testing platform. De gebruikte doorlopende kleurenschaal voor deze kaart varieert automatisch in functie van de laagste en hoogste incidenties die gerapporteerd worden in elke Belgische gemeente. . De schijnbaar eenduidige kleur is te wijten aan het verschil tussen de extreem verhoogde incidentie (>5000) in een kleine gemeente in vergelijking met de andere Belgische gemeenten

Noot: Informatie over leeftijd en/of geslacht was niet beschikbaar voor 286 gevallen.

Verdeling van het aantal bevestigde gevallen en de verdubbelingstijd (of de halveringstijd) voor België, per provincie, voor het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest en voor de Duitstalige Gemeenschap, wordt in de onderstaande tabel weergegeven.

	19/04/21- 25/04/21	26/04/21- 02/05/21	Verschil (absoluut aantal)	Verschil (percentage)	Verdubbelings- /halveringstijd (dagen)	14-daagse incidentie per 100 000
België	24 382	20 697	-3 685	-15%	30	392
Antwerpen	3 393	3 018	-375	-11%	41	343
Brabant wallon	768	708	-60	-8%	60	364
Hainaut	3 476	2 868	-608	-17%	25	471
Liège	2 072	1 732	-340	-16%	27	343
Limburg	2 112	1 863	-249	-12%	39	453
Luxembourg	720	524	-196	-27%	15	434
Namur	1 472	1 239	-233	-16%	28	547
Oost-Vlaanderen	3 011	2 512	-499	-17%	27	362
Vlaams-Brabant	1 750	1 598	-152	-9%	53	290
West-Vlaanderen	2 149	1 945	-204	-9%	49	341
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	2 913	2 241	-672	-23%	19	423
Deutschsprachige Gemeinschaft	160	132	-28	-18%	25	375

Noot: De verdubbelingstijd (in het oranje) is een maat voor de exponentiële groei. Het staat voor de tijd die nodig is om het aantal gediagnosticeerde gevallen te verdubbelen. De halveringstijd (in het groen) daarentegen staat voor de tijd die nodig is om het aantal gediagnosticeerde gevallen te halveren.

1.3. STRATEGIE VOOR HET BEHEER VAN DE EPIDEMIE

De strategie voor het beheer van de epidemie baseert zich op criteria die bedoeld zijn om de politieke besluitvorming over de toe te passen of te versoepelen maatregelen op gang te brengen wanneer aan de criteria wordt voldaan en wanneer de wekelijkse beoordeling van de epidemiologische situatie de noodzaak ervan onderstreept. Bovendien houdt die wekelijkse boordeling rekening met dezelfde criteria.

Er werden twee fasen vastgelegd: de inperkingsfase wanneer de gedefinieerde drempels worden overschreden; en de controlefase wanneer de indicatoren onder de gedefinieerde drempels liggen.

De criteria blijven voornamelijk gebaseerd op de volgende indicatoren: de 14-daagse cumulatieve incidentie voor het aantal gevallen en de 7-daagse cumulatieve incidentie voor het aantal ziekenhuisopnames. Ze worden op verschillende wijze gecombineerd, en is afhankelijk van het feit of we ons in de inperkingsfase of in de controlefase bevinden.

Om de inperkingsfase te kunnen verlaten, moeten de indicatoren aan volgende voorwaarden voldoen:

• **Nieuwe ziekenhuisopnames** < **75** per dag op nationaal niveau voor een opeenvolgende periode van 7 dagen (Dit komt overeen met een 7-daagse cumulatieve incidentie < 4,5/100.000 inwoners) EN een **Rt ziekenhuisopnames** <**1**

EN

 Nieuwe gevallen < 100/100.000 inwoners voor 14 dagen voor een opeenvolgende periode van 3 weken (Dit komt overeen met ~800 gevallen per dag) EN Rt gevallen
 <1

Wanneer de indicatoren onderstaande drempels bereikt hebben, betekent dit dat we ons niet langer in de controlefase bevinden maar de grens naar de inperkingsfase hebben overschreden:

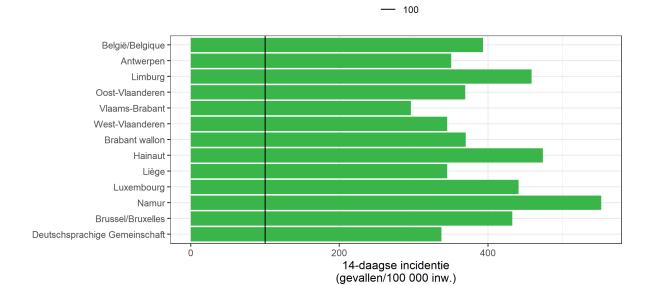
• **Nieuwe gevallen > 100/100.000** inwoners voor 14 dagen op nationaal niveau (Dit komt overeen met ~800 gevallen per dag) EN een positiviteitsratio > 3%.

OF

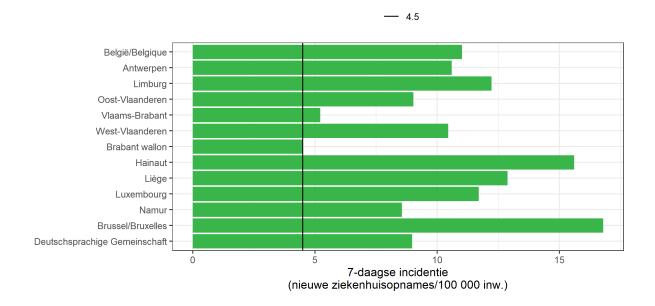
• **Nieuwe ziekenhuisopnames > 75** per dag op nationaal niveau voor een opeenvolgende periode van 7 dagen (Dit komt overeen met een 7-daagse cumulatieve incidentie > 4,5/100.000 inwoners)

Onderstaande grafieken tonen de 14-daagse incidentie voor het aantal bevestigde gevallen en de 7-daagse incidentie voor het aantal ziekenhuisopnames. Deze incidenties worden weergegeven door de horizontale balken. Voor elke grafiek worden de incidentiedrempels aangegeven met overeenkomstige verticale lijnen.

14-daagse incidentie (groene balken) voor het aantal bevestigde gevallen (02/05/21)

7-daagse incidentie (groene balken) voor het aantal ziekenhuisopnames (05/05/21)

1.4. REPRODUCTIEGETAL (RT)

 R_t is een schatting van de besmettingsgraad op een bepaald moment afhankelijk van menselijk gedrag en de biologische kenmerken van de pathogeen (het virus). Een epidemie breidt uit als $R_t > 1$ is en krimpt als $R_t < 1$ is. De waarden van R_t worden geschat op basis van een wiskundig model. Het model dat door Sciensano wordt gebruikt werd ontwikkeld door Cori et al. (2013) en werd aangepast in samenwerking met de UHasselt.

1.4.1. Reproductiegetal gebaseerd op het aantal ziekenhuisopnames voor België

Deze schatting van het reproductiegetal is gebaseerd op het aantal ziekenhuisopnames.

Reproductiegetal	Mediane schatting	95% betrouwbaarheidsinterval
Rt (29/04/21 tot 05/05/21)	0,905	0,856-0,956

1.4.2. Reproductiegetal gebaseerd op het aantal nieuwe gevallen voor België, per provincie, voor het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest, en voor de Duitstalige Gemeenschap

Deze schattingen van het reproductiegetal zijn gebaseerd op het aantal nieuwe gevallen dat door laboratoriumtests worden gediagnosticeerd.

	Mediane schatting	Ondergrens (kwantiel 2,5)	Bovengrens (kwantiel 97,5)
België	0,924	0,912	0,937
Antwerpen	0,954	0,920	0,988
Brabant wallon	0,956	0,887	1,027
Hainaut	0,905	0,872	0,939
Liège	0,913	0,871	0,957
Limburg	0,952	0,909	0,995
Luxembourg	0,814	0,746	0,885
Namur	0,898	0,849	0,949
Oost-Vlaanderen	0,934	0,897	0,970
Vlaams-Brabant	0,964	0,917	1,012
West-Vlaanderen	0,955	0,913	0,997
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	0,877	0,841	0,914
Deutschsprachige Gemeinschaft	0,965	0,808	1,136

Het is belangrijk om te benadrukken dat de geschatte waarden van R_t afhankelijk zijn van de gemaakte methodologische keuzes en de beperkingen van de gebruikte gegevens. Het ene model is niet beter dan het andere. Ze zijn complementair aangezien ze samen een vollediger beeld geven van de evolutie van de epidemie in België. Een voordeel van de R_t die zich baseert op de ziekenhuisopnames is dat deze niet onderhevig is aan tijdsgerelateerde variatie in de (onder)rapportering terwijl dit wel het geval is voor de R_t op basis van diagnoses. Anderzijds is een voordeel van de R_t gebaseerd op de diagnoses, dat die gevoeliger is voor een plotse verandering in het aantal diagnoses. Deze hogere variabiliteit brengt echter wel een moeilijkere interpretatie van de schatting met zich mee.

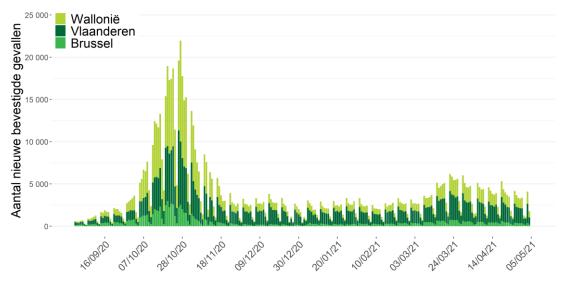
2. Beschrijving van de epidemie vanaf 31 augustus 2020

Onderstaande gegevens worden voorgesteld vanaf de week van 31 augustus 2020, de start van de tweede golf. Meer informatie over de afbakening van de verschillende epidemiegolven vindt u in vraag 2.3 in het document "<u>veelgestelde vragen</u>". De beschrijving van de epidemie sinds het begin is beschikbaar op het einde van dit rapport.

2.1. VERSPREIDING EN EVOLUTIE VAN DE COVID-19-GEVALLEN

Tussen 26 april 2021 en 2 mei 2021 werden 20 697 nieuwe gevallen gediagnosticeerd. Van de 20 697 nieuwe gevallen waren er 10 936 (53%) gemeld in Vlaanderen, 7 071 (34%) in Wallonië, waarvan 132 gevallen in de Duitstalige Gemeenschap, en 2 241 (11%) in Brussel. De gegevens over woonplaats waren niet beschikbaar voor 449 gevallen (2%).

Evolutie van het aantal bevestigde gevallen per gewest en per datum van diagnose* vanaf 31/08/20

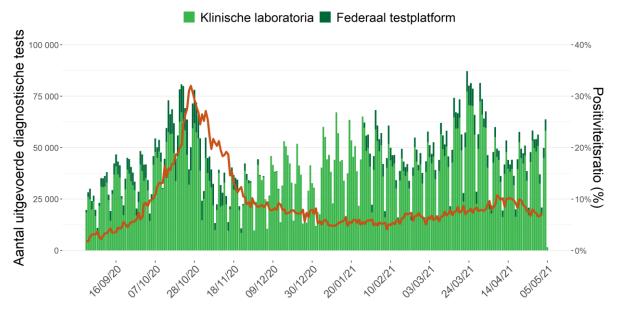

Bron: NRC, klinische laboratoria en nationaal testing platform. Gerapporteerd aan Sciensano op 5 mei 2021, 6 uur. *Vanwege het gebruik van de datum van diagnose moeten de gegevens van de afgelopen drie dagen nog worden geconsolideerd. Indien de datum van diagnose ontbreekt wordt de rapporteringsdatum gebruikt.

2.2. UITGEVOERDE TESTEN OP COVID-19 DOOR DE KLINISCHE LABORATORIA EN DOOR DE LABORATORIA VAN HET FEDERAAL TESTPLATFORM EN POSITIVITEITSRATIO PER PROVINCIE EN LEEFTIJDSCATEGORIE

Gedurende de periode van 26 april 2021 tot 2 mei 2021 werden er 328 553 testen uitgevoerd, ofwel een dagelijks gemiddelde van 46 936 testen. De positiviteitsratio voor België was 7,2% voor deze periode.

Aantal uitgevoerde diagnostische testen door de klinische laboratoria en het federaal testplatform*, en positiviteitsratio, per dag vanaf 31/08/20

Noot: Gegevens van de laatste 72 uur moeten nog geconsolideerd worden. De gegevens van andere dagen kunnen nog aangevuld worden door retrospectief rapporterende laboratoria. Zowel antigeen- als PCR-testen worden weergeven: als op een staal een PCR én een antigeentest is uitgevoerd, worden deze als twee aparte testen beschouwd.

Onderstaande tabel toont de verdeling van het aantal uitgevoerde testen, het aantal uitgevoerde testen per 100 000 inwoners, het aantal positieve testen en de positiviteitsratio per leeftijdscategorie voor de periode van 26 april 2021 tot 2 mei 2021 (i.e., de laatste 7 dagen met geconsolideerde gegevens).

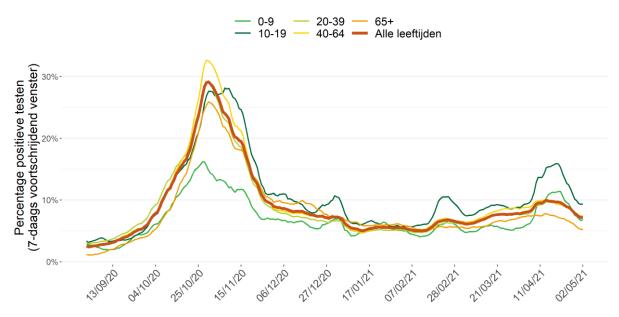
Leeftijdsgroep	Aantal testen	Aantal testen/ 100 000 inw	Aantal positieve testen	% positieve testen*
0-9	30 641	2 414	2 096	6,8%
10-19	38 155	2 934	3 564	9,3%
20-39	97 551	3 364	7 188	7,4%
40-64	106 135	2 779	7 759	7,3%
65+	54 995	2 495	2 864	5,2%

Noot: Voor 1076 testen was de leeftijd niet gekend.

^{*}De transitie van het nationale testplatform naar het testplatform bis is vond plaats tussen oktober 2020 en eind januari 2021. Sinds 26 januari 2021 is het opnieuw mogelijk om voor de gerapporteerde testen het onderscheid te maken naar herkomst.

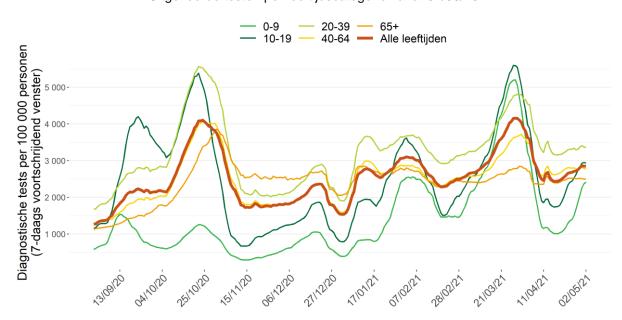
De eerste grafiek hieronder geeft de positiviteitsratio weer (7-daags voortschrijdend gemiddelde) per leeftijdscategorie vanaf 31 augustus 2020. De tweede grafiek hieronder geeft het aantal testen weer dat in de voorgaande 7 dagen uitgevoerd werd per 100 000 personen (7-daags voortschrijdend venster) per leeftijdscategorie voor dezelfde periode.

Positiviteitsratio per leeftijdscategorie vanaf 31/08/20

Noot: de gegevens van de laatste drie dagen moeten nog geconsolideerd worden

Uitgevoerde testen per leeftijdscategorie vanaf 31/08/20

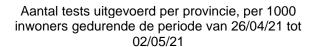

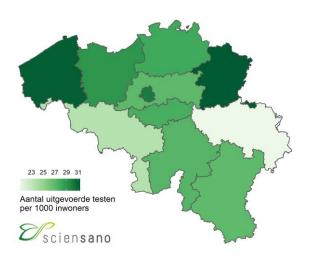
Noot: de gegevens van de laatste drie dagen moeten nog geconsolideerd worden

Onderstaande tabel toont de verdeling van het aantal uitgevoerde testen, het aantal positieve testen en de positiviteitsratio voor België, per provincie, voor het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest, en voor de Duitstalige Gemeenschap, voor de periode van 26 april 2021 tot 2 mei 2021 (de laatste 7 dagen met geconsolideerde gegevens).

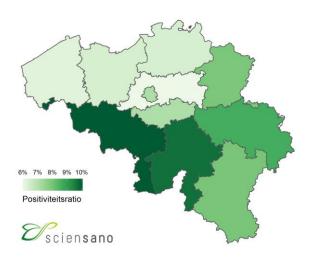
	Aantal testen	Aantal testen/ 100 000 inw	Aantal positieve testen	% positieve testen*
België	328 553	2 859	23 592	7,2%
Antwerpen	52 320	2 798	3 343	6,4%
Brabant wallon	11 238	2 768	798	7,1%
Hainaut	31 636	2 349	3 183	10,1%
Liège	23 317	2 101	2 018	8,7%
Limburg	27 482	3 132	2 177	7,9%
Luxembourg	7 705	2 687	612	7,9%
Namur	13 501	2 723	1 316	9,7%
Oost-Vlaanderen	44 222	2 899	2 833	6,4%
Vlaams-Brabant	31 100	2 691	1 861	6,0%
West-Vlaanderen	37 387	3 113	2 321	6,2%
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	36 681	3 011	2 601	7,1%
Deutschsprachige Gemeinschaft	1 510	1 937	150	9,9%

^{*}Er werd geopteerd om de positiviteitsratio (% positieve testen) te berekenen als het totaal aantal positieve testen gedeeld door het totaal aantal uitgevoerde testen, dit ter weerspiegeling van de feitelijk uitgevoerde testen in België. Meer gedetailleerde informatie over de positiviteitsratio vindt u in punt 4 in het document "veelgestelde vragen".

Positiviteitsratio per provincie gedurende de periode van 26/04/21 tot 02/05/21

2.3. VACCINATIE

Op 28 december 2020 is in België begonnen met de vaccinatiecampagne tegen COVID-19. Op dit ogenblik worden vier vaccins tegen COVID-19 gebruikt: het vaccin *Comirnaty®* (Pfizer/BioNTech), het *COVID-19 Vaccine Moderna®*, het *Vaxzevria®* vaccin (AstraZeneca) en het *COVID-19 Vaccine Janssen®* (Johnson & Johnson). Het vaccinatieschema voor de eerste drie vaccins bestaat uit twee dosissen, toegediend met een aanbevolen interval van 21 dagen (*Comirnaty®*)¹, 28 dagen (*COVID-19 Vaccine Moderna®*), of 12 weken (*Vaxzevria®*)². Van het *COVID-19 Vaccine Janssen®* dient er één dosis toegediend te worden.

Van 28 december 2020 tot en met 4 mei 2021, zijn in totaal 4 070 766 dosissen van het COVID-19-vaccin toegediend in België en geregistreerd in Vaccinnet+, het nationale COVID-19-vaccinatieregister. In totaal hebben 3 205 060 personen (waarvan 1 913 877 van 65 jaar en ouder) een eerste dosis van een vaccin toegediend gekregen. Hiervan zijn 872 105 personen (waarvan 396 124 van 65 jaar en ouder) reeds volledig gevaccineerd.

Onderstaande figuur toont de evolutie in de tijd van het cumulatief aantal personen gevaccineerd met minstens één dosis en van het cumulatief aantal personen die volledig gevaccineerd zijn in België.

Cumulatief aantal personen gevaccineerd met minstens één dosis van het COVID-19-vaccin en cumulatief aantal personen die volledig gevaccineerd zijn, volgens toedieningsdatum (Bron: Vaccinnet+)

Gegevensbron: Het register Vaccinnet+. Er kan een vertraging optreden tussen het moment van vaccinatie en het moment van registratie in de databank. Hiermee dient rekening gehouden te worden bij de interpretatie van de resultaten. Personen die volledig gevaccineerd zijn, worden opgenomen in elk van de twee curven.

Verdere informatie: https://www.info-coronavirus.be/nl/

11

¹ Op 10 maart 2021, volgend op een beslissing van de Interministeriële Conferentie Volksgezondheid, is het interval tussen de twee dosissen van het Comirnaty®-vaccin in de Belgische vaccinatiecampagne verlengd van 21 naar 35 dagen.

² De leeftijdsindicaties voor het Vaxzevria® vaccin van AstraZeneca veranderden tijdens de Belgische vaccinatiecampagne als volgt: (i) 12 februari tot 2 maart 2021: 18 tot 55 jaar oud; (ii) 3 maart tot 6 april: ≥ 18 jaar; (iii) 7 april tot 23 april: ≥ 56 jaar oud; (iv) Vanaf 24 april: ≥ 41 jaar oud.

Onderstaande tabel toont de vaccinatiegraad volgens vaccinatiestatus op 4 mei 2021 voor verschillende leeftijdsgroepen, voor België, de regio's en de Duitstalige Gemeenschap. De geografische verdeling is gebaseerd op de postcode van de woonplaats van de gevaccineerde persoon en dus niet op de postcode van de vaccinatieplaats. Deze verdeling is dus geen weergave van het aantal vaccinaties gerealiseerd door de gefedereerde entiteiten, aangezien bepaalde personen momenteel op de werkplaats worden gevaccineerd (woonzorgcentra, ziekenhuizen).

		Totale bevolking (1)	Bevolking van 18 jaar en ouder ^(1,2)	Bevolking van 65 jaar en ouder ^(1,2)
	België	27,9%	34,9%	86,8%
	Brussel (3)	21,3%	27,6%	71,9%
Vaccinatiegraad	Vlaanderen (3)	28,6%	35,5%	92,2%
minstens 1 dosis	Wallonië (3,4)	28,4%	35,7%	79,3%
	Duitstalige Gemeenschap ⁽³⁾	30,2%	37,4%	84,2%
	België	7,6%	9,5%	18,0%
	Brussel (3)	6,1%	7,8%	26,4%
Vaccinatiegraad volledig	Vlaanderen (3)	7,0%	8,7%	13,7%
gevaccineerd	Wallonië (3,4)	8,9%	11,2%	24,2%
	Duitstalige Gemeenschap ⁽³⁾	9,2%	11,4%	27,8%

Gegevensbron: Het register Vaccinnet+. Er kan een vertraging optreden tussen het moment van vaccinatie en het moment van registratie in de databank. Hiermee dient rekening gehouden te worden bij de interpretatie van de resultaten.

⁽¹⁾ De noemers gebruikt voor deze berekeningen zijn populatiecijfers van mei 2020 van de Belgische bevolking (Statbel).

⁽²⁾ Personen waarvoor de leeftijd niet gekend was, werden niet opgenomen in deze berekeningen.

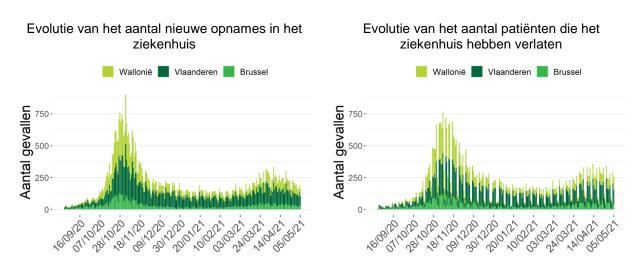
⁽³⁾ De geografische verdeling is gebaseerd op de postcode van de woonplaats van de gevaccineerde persoon. Personen waarvoor de postcode niet gekend was, werden niet opgenomen in de geografische verdeling.

⁽⁴⁾ Exclusief Duitstalige Gemeenschap.

2.4. ZIEKENHUISOPNAMES VOOR COVID-19

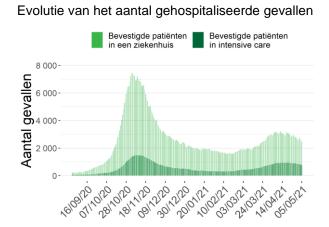
Tussen 29 april 2021 en 5 mei 2021 werden 1 262 door het labo bevestigde COVID-19-patiënten in het ziekenhuis opgenomen en 1 460 verlieten het ziekenhuis.

Van de 1 262 gerapporteerde opnames voor de periode 29 april 2021 tot 5 mei 2021 zijn er 1 214 nieuwe opnames gerapporteerd met een onderscheid naar herkomst van de patiënt. Voor deze periode waren 18 (van de 1 214) opnames afkomstig uit een woonzorgcentrum of een andere instelling voor langdurige zorg.

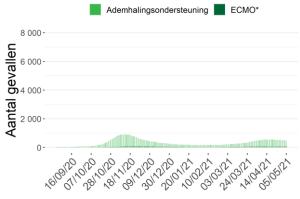
Het is mogelijk dat er retrospectief correcties worden aangebracht aan de cijfers van de voorbije dagen.

Op 5 mei 2021 werden 2 482 ziekenhuisbedden ingenomen door door het labo bevestigde COVID-19-patiënten, waarvan 757 bedden op intensieve zorgen; 470 patiënten hadden ademhalingsondersteuning nodig en 60 ECMO. De voorbije 7 dagen is het totaal aantal ingenomen bedden afgenomen met 327, waarvan 129 minder ingenomen bedden op intensieve zorgen.

*Aantal deelnemende ziekenhuizen: 104 (5 mei 2021)

Ernst van het aantal gehospitaliseerde gevallen

*ECMO: Extracorporele membraanoxygenatie

2.5. BEZETTINGSGRAAD VAN DE IZ-BEDDEN

Het ziekenhuisnoodplan wordt gecoördineerd door het *Comité Hospital & Transport Surge Capacity* met vertegenwoordigers van alle overheden, Defensie, de ziekenhuiskoepels, het Wetenschappelijk comité en andere experten. Het plan bestaat uit verschillende fasen.

Onafhankelijk van de bezettingsgraad moeten ziekenhuizen permanent 15% van hun totaal aantal erkende bedden op intensieve zorgen reserveren voor bevestigde COVID-19 patiënten.

Afhankelijk van de bedbezettingsgraad op IZ kan er beslist worden om, in fase 1, meer erkende IZ-bedden vrij te houden voor COVID-19-patiënten. Wanneer blijkt dat dit niet volstaat, in fase 2, kan er beslist worden om extra IZ-bedden te creëren.

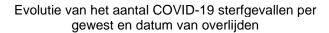
Onderstaande tabel geeft het aantal COVID-19 patiënten op IZ weer voor België, per provincie en voor het Brussels Gewest op 5 mei 2021. De bezettingsgraad van de IZ-bedden wordt berekend op basis van het aantal erkende IZ-bedden.

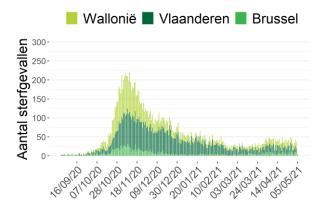
	Aantal erkende IZ- bedden*	Aantal bevestigde COVID- 19 patiënten in IZ	Percentage bezette erkende IZ- bedden door bevestigde COVID-19 patiënten
België	1992	757	38%
Antwerpen	301	112	37%
Brabant wallon	23	7	30%
Hainaut	259	115	44%
Liège	230	84	37%
Limburg	145	40	28%
Luxembourg	43	20	47%
Namur	97	42	43%
Oost-Vlaanderen	265	99	37%
Vlaams-Brabant	139	41	29%
West-Vlaanderen	221	75	34%
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	269	122	45%

^{*}Totaal aantal erkende IZ-bedden in November 2020. Dit omvat zowel de IZ-bedden voor COVID-19-patiënten als de IZ-bedden voor andere patiënten.

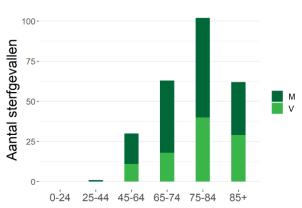
2.6. EVOLUTIE VAN DE COVID-19 MORTALITEIT

Voor de periode van 26 april 2021 tot 2 mei 2021 werden 258 sterfgevallen gerapporteerd; 102 in Vlaanderen, 105 in Wallonië, en 51 in Brussel. Sterfgevallen worden gepresenteerd volgens datum van overlijden, en ingedeeld per gewest volgens plaats van overlijden.

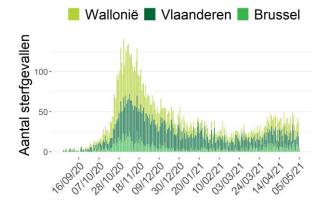

Aantal COVID-19 sterfgevallen per leeftijd en geslacht (26/04/21-02/05/21)

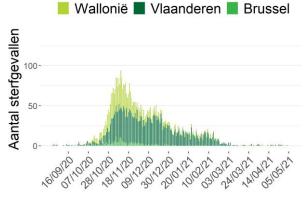

Noot: Gegevens van de laatste 72 uur moeten nog geconsolideerd worden.

Evolutie van het aantal COVID-19 sterfgevallen in ziekenhuizen per gewest en datum van overlijden

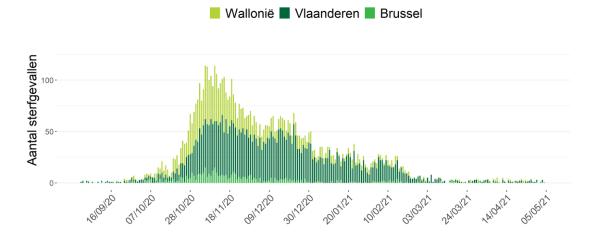
Evolutie van het aantal COVID-19 sterfgevallen in woonzorgcentra per gewest en datum van overlijden

Noot: Gegevens van de laatste 72 uur moeten nog geconsolideerd worden.

Tussen 26 april 2021 en 2 mei 2021 zijn 12 bewoners van een WZC overleden aan COVID-19 waarvan 4 in een WZC (3 in Vlaanderen, 0 in Brussel, 1 in Wallonië), 8 in het ziekenhuis (6 in Vlaanderen, 2 in Brussel, 0 in Wallonië) en 0 op andere locaties.

Evolutie van het aantal COVID-19 sterfgevallen bij bewoners van woonzorgcentra (alle plaatsen van overlijden) per gewest en datum van overlijden

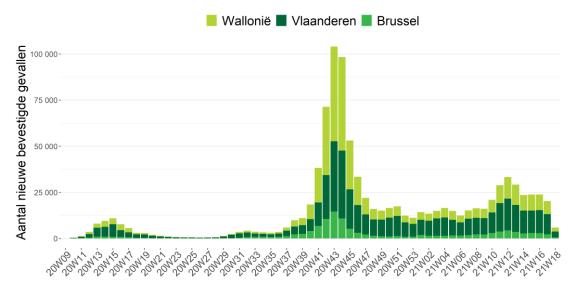
Meer informatie over de surveillance in WZC vind je terug in het wekelijks rapport.

3. Overzicht van de epidemie

3.1. VERSPREIDING EN EVOLUTIE VAN DE COVID-19-GEVALLEN

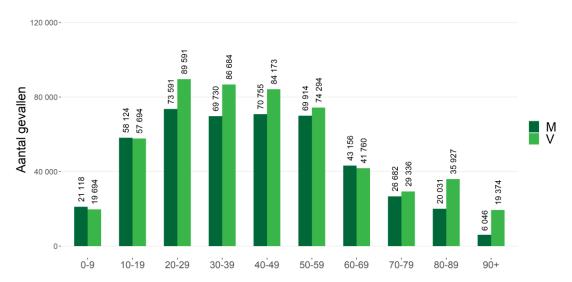
Tot nu toe werden in totaal 1 003 746 bevestigde gevallen gemeld; 466 639 gevallen (46%) in Vlaanderen, 394 045 (39%) gevallen in Wallonië, waarvan 5 755 gevallen in de Duitstalige Gemeenschap, en 123 923 (12%) gevallen in Brussel. Gegevens betreffende de woonplaats waren niet beschikbaar voor 19 139 gevallen (2%).

Evolutie van het totaal aantal bevestigde gevallen per gewest en datum van diagnose*

Bron: NRC, klinische laboratoria en nationaal testing platform. Gerapporteerd aan Sciensano op 5 mei 2021, 6 uur. *Vanwege het gebruik van de datum van diagnose moeten de gegevens van de afgelopen drie dagen nog worden geconsolideerd. Indien de datum van diagnose ontbreekt wordt de rapporteringsdatum gebruikt.

Distributie van bevestigde gevallen per leeftijd en geslacht*

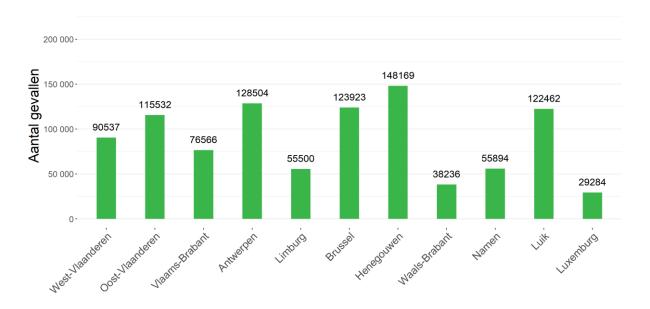

^{*}Deze figuur betreft de leeftijdsverdeling voor alle bevestigde gevallen. Dit geeft de ernst van de ziekte niet weer voor een bepaalde leeftijdsgroep. Informatie over leeftijd en/of geslacht was niet beschikbaar voor 6072 gevallen.

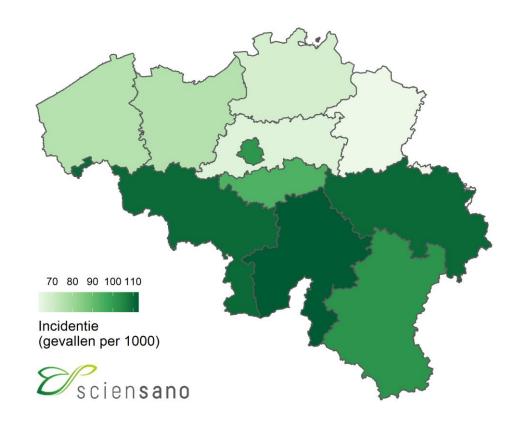
3.2. WEERGAVE VAN HET AANTAL BEVESTIGDE GEVALLEN SINDS HET BEGIN VAN DE EPIDEMIE

3.2.1. Per provincie en voor het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest

Distributie van het aantal bevestigde gevallen

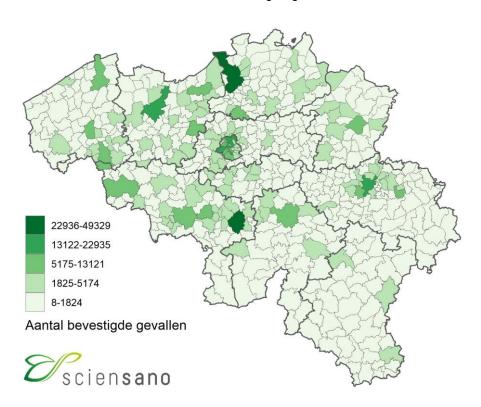

Totaal aantal bevestigde gevallen per 1000 inwoners

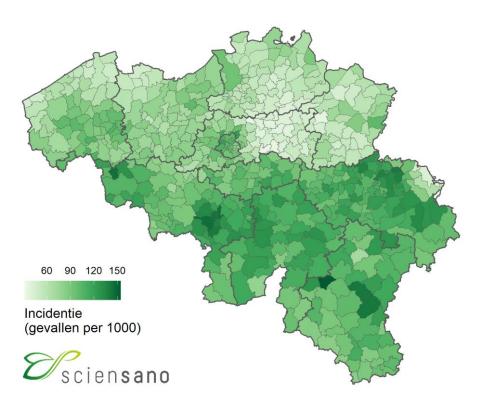

3.2.2. Per gemeente

Totaal aantal bevestigde gevallen

Totaal aantal bevestigde gevallen per 1000 inwoners

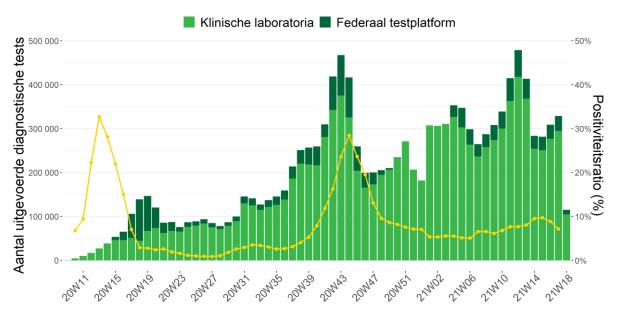

3.3. UITGEVOERDE TESTEN OP COVID-19 DOOR DE KLINISCHE LABORATORIA EN DOOR DE LABORATORIA VAN HET FEDERAAL TESTPLATFORM

Tussen begin maart 2020 en 5 mei 2021 is het aantal uitgevoerde testen door de klinische laboratoria (het nationaal referentiecentrum en de andere klinische laboratoria die de test uitvoeren) opgelopen tot 11 151 176 testen.

Sinds 10/04/20 zijn er 1 608 101 testen uitgevoerd door het federaal testplatform* voor de woonzorgcentra, andere residentiële collectiviteiten en triagecentra.

Aantal uitgevoerde diagnostische testen per week

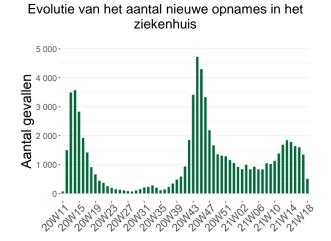

Noot: Gegevens van de laatste 72 uur moeten nog geconsolideerd worden. De gegevens van andere dagen kunnen nog aangevuld worden door retrospectief rapporterende laboratoria. Zowel antigeen- als PCR-testen worden weergeven: als op een staal een PCR én een antigeentest is uitgevoerd, worden deze als 2 aparte testen beschouwd.

*De transitie van het nationale testplatform naar het testplatform bis is vond plaats tussen oktober 2020 en eind januari 2021. Sinds 26 januari 2021 is het opnieuw mogelijk om voor de gerapporteerde testen het onderscheid te maken naar herkomst.

3.4. ZIEKENHUISOPNAMES VOOR COVID-19

Het overgrote deel van de ziekenhuizen (> 99%) neemt sinds 15 maart 2020 actief deel aan de rapportering. Gegevens vanaf deze datum worden hier gepresenteerd. Het betreft enkel de door het labo bevestigde gevallen.

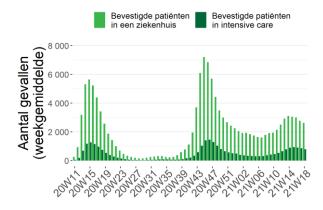

Evolutie van het aantal patiënten die het

Het is mogelijk dat er retrospectief correcties worden aangebracht aan de cijfers van de voorbije dagen.

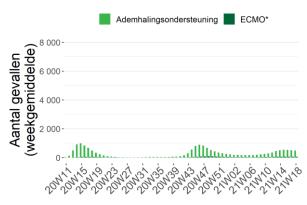
Tussen 15 maart 2020 en 5 mei 2021 werden 71 054 door het labo bevestigde COVID-19patiënten opgenomen in het ziekenhuis en 66 897 personen verlieten het ziekenhuis.

Evolutie van het aantal gehospitaliseerde gevallen

*Aantal deelnemende ziekenhuizen: 104 (5 mei 2021)

Ernst van de gehospitaliseerde gevallen

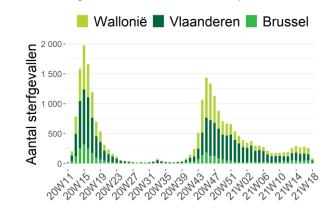
*ECMO: Extracorporele membraanoxygenatie

3.5. EVOLUTIE VAN DE COVID-19 MORTALITEIT

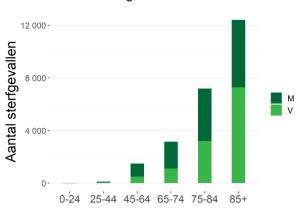
Deze cijfers omvatten de sterfgevallen die door de autoriteiten worden gerapporteerd, vanaf 24 maart 2020 aangevuld met gegevens die door de ziekenhuizen worden verstrekt. Sterfgevallen worden gepresenteerd volgens datum van overlijden, en ingedeeld naar gewest volgens plaats van overlijden.

Bij het afsluiten van de gegevensverzameling voor dit rapport werden in totaal 24 406 sterfgevallen gerapporteerd; 12 403 (51%) in Vlaanderen, 8 860 (36%) in Wallonië, en 3 143 (13%) in Brussel.

Evolutie van het aantal COVID-19 sterfgevallen per gewest en datum van overlijden

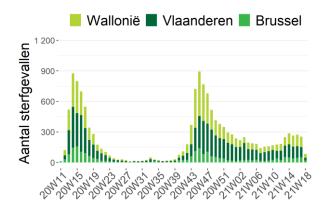
Aantal COVID-19 sterfgevallen per leeftijd en geslacht*

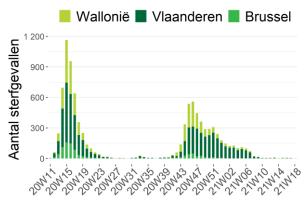
*Informatie over leeftijd en/of geslacht was niet beschikbaar voor 41 sterfgevallen

Noot: Gegevens van de laatste 72 uur moeten nog geconsolideerd worden.

Evolutie van het aantal COVID-19 sterfgevallen in ziekenhuizen per gewest en datum van overlijden

Evolutie van het aantal COVID-19 sterfgevallen in woonzorgcentra per gewest en datum van overlijden

Noot: Gegevens van de laatste 72 uur moeten nog geconsolideerd worden.

Cumulatief totaal van de tot dusver gerapporteerde sterfgevallen

Blacta van averliiden	Vlaan	deren	Bru	ssel	Wall	onië	Bel	gië
Plaats van overlijden	N	%	N	%	N	%	N	%
Ziekenhuis	6 752	54%	2 231	71%	5 754	65%	14 737	60%
Bevestigde gevallen	6 465	96%	2 171	97%	5 584	97%	14 220	96%
Mogelijke gevallen	287	4%	60	3%	170	3%	517	4%
Woonzorgcentrum	5 574	45%	896	29%	3 024	34%	9 494	39%
Bevestigde gevallen	4 700	84%	453	51%	1 818	60%	6 971	73%
Mogelijke gevallen	874	16%	443	49%	1 206	40%	2 523	27%
Andere residentiële collectiviteiten	44	0%	3	0%	50	1%	97	0%
Thuis en andere	17	0%	13	0%	32	0%	62	0%
Onbekend	16	0%	0	0%	0	0%	16	0%
TOTAAL	12 403	100%	3 143	100%	8 860	100%	24 406	100%

Sterfgevallen in ziekenhuizen worden gemeld door de ziekenhuizen via de "hospital surge capacity survey". Initieel werden enkel sterfgevallen gemeld van patiënten waarvan de COVID-19-infectie werd bevestigd met een laboratoriumtest of op basis van een CT-scan van de thorax met suggestieve klinische presentatie van COVID-19. Vanaf 5 mei 2020 worden sterfgevallen van mogelijke gevallen in het ziekenhuis ook systematisch gerapporteerd. Mogelijke gevallen betreffen patiënten die geen diagnostische test hebben gehad maar voldeden aan de door de arts vastgestelde klinische criteria voor de ziekte. Sterfgevallen buiten het ziekenhuis (woonzorgcentra, andere residentiële collectiviteiten, andere plaatsen) worden gemeld door de regionale autoriteiten en hebben betrekking op bevestigde en mogelijke COVID-19-gevallen.

Op 26/8/20 werden ontbrekende individuele gegevens van sterfgevallen (leeftijd, geslacht en datum van overlijden) in Vlaamse woonzorgcentra gepubliceerd. Deze gegevens werden retrospectief verzameld voor de periode van 18 maart tot 2 juni 2020. De update geeft een vollediger beeld van de COVID-19 mortaliteit. Meer informatie over deze update vind je <u>hier</u>.

4. Annex

4.1. SAMENVATTING VAN DE KERNINDICATOREN

Onderstaande tabel bevat de voornaamste indicatoren voor het opvolgen van de epidemie. Deze worden opgedeeld in drie categorieën: intensiteitsindicatoren met betrekking tot het aantal gediagnosticeerde gevallen en uitgevoerde tests, indicatoren voor de ernst van de situatie betreffende ziekenhuisopnames en sterfgevallen, en vaccinatie-indicatoren. Deze indicatoren worden per kalenderweek weergegeven voor de laatste vier weken.

Indicator	5/4-11/4	12/4-18/4	19/4-25/4	26/4-2/5
Indicatoren van intensiteit				
Gemiddeld aantal nieuwe gevallen per dag (a)	3 438	3 481	3 483	2 957
Verdubbelingstijd/Halveringstijd (b)	23	385	8448	30
Reproductiegetal (c)	0,921	0,968	0,972	0,924
Aantal uitgevoerde testen per 100 000 inw.	2 466	2 449	2 688	2 859
Positiviteitsratio ^(a)	9,5%	9,7%	8,8%	7,2%
14-daagse incidentie per 100 000 inw. (d)	469	421	424	392
Indicatoren van ernst				
Gemiddeld aantal nieuwe ziekenhuisopnames voor COVID-19 per dag ^(a)	254	235	229	193
7-daagse incidentie voor het aantal ziekenhuisopnames voor COVID-19 per 100 000 inw. ^(d)	15,49	14,30	13,92	11,74
Aantal ziekenhuisbedden ingenomen door COVID-19-patiënten ^(e)	3 085	3 000	2 883	2 648
Aantal IZ-bedden ingenomen door COVID-19- patiënten ^(e)	899	931	886	825
Percentage erkende IZ-bedden ingenomen door COVID-19-patiënten ^(f)	45%	47%	44%	41%
Gemiddeld aantal COVID-19-sterfgevallen per dag	42	39	40	37
Gemiddeld aantal COVID-19-sterfgevallen bij bewoners van woonzorgcentra per dag ^(a)	2	2	3	2
Indicatoren van vaccinatie				
Daggemiddelde van het aantal toegediende dosissen ^(a)	62 476	69 903	59 989	62 815
Vaccinatiegraad voor België (g)	6,4%	7,1%	8,0%	8,3%

⁽a) 7-daags gemiddelde. Dit gemiddelde wordt berekend op basis van de geconsolideerde gegevens voor de beschreven week.

⁽b) De verdubbelingstijd (in het oranje) is een maat voor de exponentiële groei. Het staat voor de tijd die nodig is om het aantal gediagnosticeerde gevallen te verdubbelen. De halveringstijd (in het groen) daarentegen staat voor de tijd die nodig is om het aantal gediagnosticeerde gevallen te halveren.

⁽c) Reproductiegetal berekend op basis van het aantal nieuwe gevallen dat door laboratoriumtests werd gediagnosticeerd. Het gaat hier om het reproductiegetal dat berekend is op de laatste dag van de beschreven week (zondag).

^(d) De incidentie wordt berekend op basis van de gegevens die op de laatste dag van de beschreven week (zondag) volledig geconsolideerd waren.

⁽e) Gegevens over de laatste dag van de beschreven week (zondag)

⁽f) De bezettingsgraad is berekend op basis van de gegevens die op de laatste dag van de beschreven week (zondag) volledig geconsolideerd waren. Het totale aantal IZ-bedden dat in november 2020 erkend was, bedroeg 1992 bedden voor België. Dit aantal omvat zowel IZ-bedden die beschikbaar zijn voor COVID-19-patiënten als IZ-bedden die beschikbaar zijn voor andere patiënten.
(g) Vaccinatiegraad van de bevolking van 18 jaar en ouder (volledige vaccinatie)

4.2. AANTAL PERSONEN GEDIAGNOSTICEERD (PCR EN ANTIGEEN) TUSSEN 29 MAART 2021 EN 5 MEI 2021, VOORGESTELD PER DAG EN GEMIDDELDE PER WEEK

Datum	Bevestigde gevallen	Aantal nieuwe gevallen per periode van 7 dagen					
29/03/21	6 154						
30/03/21	5 195	- - 29 783 gevallen tijdens deze periode van 7					
31/03/21	4 705	agen					
01/04/21	4 684	Gemiddeld 4 254,7 gevallen per dag					
02/04/21	4 879	Dus een incidentie over een week van					
03/04/21	2 694	- 259,1/100 000 inwoners					
04/04/21	1 472						
05/04/21	1 573		_				
06/04/21	5 190	24.062 govellen tiidene deze neriode van 7					
07/04/21	4 724	- 24 063 gevallen tijdens deze periode van 7 _ dagen					
08/04/21	4 452	Gemiddeld 3 437,6 gevallen per dag					
09/04/21	4 479	Dus een incidentie over een week van					
10/04/21	2 348	- 209,4/100 000 inwoners					
11/04/21	1 297						
12/04/21	4 721		_				
13/04/21	4 282	- 24 200 mayallan tiidana daga nariada yan 7					
14/04/21	3 909	- 24 368 gevallen tijdens deze periode van 7 _ dagen					
15/04/21	3 802	Gemiddeld 3 481,1 gevallen per dag					
16/04/21	4 023	Dus een incidentie over een week van					
17/04/21	2 329	212,0/100 000 inwoners					
18/04/21	1 302						
19/04/21	5 438						
20/04/21	4 451	24 202 govellen tiidene deze neriode van 7					
21/04/21	4 063	- 24 382 gevallen tijdens deze periode van 7 _ dagen					
22/04/21	3 792	Gemiddeld 3 483,1 gevallen per dag					
23/04/21	3 621	Dus een incidentie over een week van					
24/04/21	1 885	212,2/100 000 inwoners	Een daling van -15,1% tussen deze 2				
25/04/21	1 132		periodes				
26/04/21	4 247		 Een incidentie over een periode van 14 dagen van 392,2 nieuwe gevallen/100 000 				
27/04/21	3 750	20 607 govellen tiidene deze negis de vær 7	inwoners				
28/04/21	3 431	- 20 697 gevallen tijdens deze periode van 7 _ dagen					
29/04/21	3 343	Gemiddeld 2 956,7 gevallen per dag					
30/04/21	3 463	Dus een incidentie over een week van					
01/05/21	1 333	180,1/100 000 inwoners					
02/05/21	1 130						
03/05/21	4 183						
04/05/21	1 841	De gerapporteerde gegevens van de afgelopen dagen vereisen altijd een geleidelijke consolidatie onder meer door het proces van staalafname tot rapportage.					
05/05/21	2	- consolidatie onder meer door het proces van	і зіааіашаше ібі тарропаде.				

Noot: Deze gegevens per dag kunnen eveneens gevonden worden op het interactieve dashboard <u>epistat</u>. De gegevens worden dagelijks geüpdatet (7/7).

4.3. AANTAL UITGEVOERDE TESTEN TUSSEN 29 MAART 2021 EN 5 MEI 2021, VOORGESTELD PER DAG EN GEMIDDELDE PER WEEK

Datum	Aantal testen		
29/03/21	56 511	- 413 381 testen tijdens deze periode van 7 dagen. Gemiddeld 59 054/dag	
30/03/21	81 433		
31/03/21	73 657		
01/04/21	64 123		
02/04/21	67 662		
03/04/21	46 319		
04/04/21	23 676		
05/04/21	21 819		
06/04/21	47 879		
07/04/21	60 011		
08/04/21	49 537	 283 418 testen tijdens deze periode van 7 dagen. Gemiddeld 40 488/dag 	
09/04/21	48 556		
10/04/21	36 203		
11/04/21	19 413		
12/04/21	41 793		
13/04/21	53 463		
14/04/21	43 985	004 440 testen tiidana daan mariada yan 7 daman Osmiddald	
15/04/21	41 776	 281 413 testen tijdens deze periode van 7 dagen. Gemiddeld 40 202/dag 	
16/04/21	44 095		
17/04/21	36 316		
18/04/21	19 985		
19/04/21	44 286		
20/04/21	57 672		
21/04/21	49 418		
22/04/21	47 228	 308 919 testen tijdens deze periode van 7 dagen. Gemiddeld 44 131/dag 	
23/04/21	50 944		
24/04/21	38 594		
25/04/21	20 777		
26/04/21	47 828	_	
27/04/21	58 305		
28/04/21	53 960		
29/04/21	54 178	 328 553 testen tijdens deze periode van 7 dagen. Gemiddeld 46 936/dag 	
30/04/21	56 367		
01/05/21	37 051	_	
02/05/21	20 864		
03/05/21	49 834	De gegevens van de laatste dagen zijn nog niet volledig. Het	
04/05/21	63 742	duurt enkele dagen vooraleer alle testen aan Sciensano zijn gemeld.	
05/05/21	1 566		

4.4. AANTAL PERSONEN OPGENOMEN IN HET ZIEKENHUIS TUSSEN 1 APRIL 2021 EN 5 MEI 2021, VOORGESTELD PER DAG EN GEMIDDELDE PER WEEK

Datum	Aantal nieuwe ziekenhuis- opnames /dag		Aantal ontslagen /dag	Aantal gehospitali- seerde patienten	Aantal COVID bevestigde IZ- patienten	Aantal COVID mogelijke IZ- patienten
01/04/21	290	1814 nieuwe ziekenhuis- opnames Dus gemiddeld	280	2 959	790	22
02/04/21	296		224	3 026	801	19
03/04/21	259		330	2 911	821	20
04/04/21	171		144	2 923	831	22
05/04/21	230		89	3 055	866	31
06/04/21	235	259,1/dag	110	3 167	892	29
07/04/21	333		334	3 164	909	30
08/04/21	250		263	3 129	911	24
09/04/21	275	1691 nieuwe	267	3 117	925	21
10/04/21	255	ziekenhuis-	322	3 022	905	18
11/04/21	202	opnames Dus gemiddeld 241,6/dag	119	3 085	899	21
12/04/21	225		91	3 215	919	28
13/04/21	267		356	3 130	947	26
14/04/21	217		277	3 049	941	25
15/04/21	239		247	3 032	930	23
16/04/21	249	1691 nieuwe	260	3 015	923	19
17/04/21	245	ziekenhuis- opnames Dus gemiddeld 241,6/dag	327	2 910	923	15
18/04/21	201		96	3 000	931	13
19/04/21	210		62	3 140	946	22
20/04/21	303		333	3 103	926	29
21/04/21	244		293	3 078	935	20
22/04/21	231		280	2 989	910	23
23/04/21	222	1439 nieuwe	275	2 943	901	19
24/04/21	228	ziekenhuis- opnames Dus gemiddeld 205,6/dag	325	2 846	886	31
25/04/21	162		122	2 883	886	22
26/04/21	155		64	2 952	892	33
27/04/21	231		342	2 858	892	31
28/04/21	210		249	2 809	886	24
29/04/21	206		247	2 776	863	24
30/04/21	191	1262 nieuwe	235	2 707	855	20
01/05/21	195	ziekenhuis-	278	2 593	824	33
02/05/21	161	opnames	98	2 648	825	18
03/05/21	153	Dus gemiddeld	58	2 760	824	29
04/05/21	192	180,3/dag	291	2 606	794	37
05/05/21	164		253	2 482	757	19

4.5. AANTAL STERFGEVALLEN TUSSEN 29 MAART 2021 EN 5 MEI 2021, VOORGESTELD PER DAG EN GEMIDDELDE PER WEEK

Datum	Aantal sterfgevallen		
29/03/21	31		
30/03/21	33	257 sterfgevallen tijdens deze periode van 7 dagen. Gemiddeld 36,7/dag	
31/03/21	31		
01/04/21	40		
02/04/21	46		
03/04/21	40		
04/04/21	36		
05/04/21	49		
06/04/21	45		
07/04/21	42	- 004 starformallar tildara dara gariada van 7 daran Osmiddald	
08/04/21	43	 291 sterfgevallen tijdens deze periode van 7 dagen. Gemidd 41,6/dag 	
09/04/21	44	- +1,0/ddg	
10/04/21	46	_	
11/04/21	22		
12/04/21	43		
13/04/21	37	_	
14/04/21	39	- 070 . (
15/04/21	42	 270 sterfgevallen tijdens deze periode van 7 dagen. Gemiddeld 38,6/dag 	
16/04/21	45	- 50,0/ddg	
17/04/21	30		
18/04/21	34		
19/04/21	50		
20/04/21	36		
21/04/21	36	- 004 + 4	
22/04/21	43	 281 sterfgevallen tijdens deze periode van 7 dagen. Gemiddeld 40,1/dag 	
23/04/21	42	- +0,1/day	
24/04/21	35	_	
25/04/21	39		
26/04/21	44		
27/04/21	26	_	
28/04/21	49	- 050 starformelles tildere dere gerinde van 7 de see Oorsiddeld	
29/04/21	45	 258 sterfgevallen tijdens deze periode van 7 dagen. Gemiddeld 36,9/dag 	
30/04/21	33	- -	
01/05/21	27		
02/05/21	34		
03/05/21	43		
04/05/21	37		
05/05/21	5		

5. Preventie en informatie

1 ploeg van 11 miljoen. Allemaal samen. Laten we de regels volgen.

Vandaag bevindt ons land zich op COVID-19 alarmniveau 4. Om het coronavirus te verslaan, moeten we samen de regels volgen. Informeer je, want mogelijk zijn er in jouw stad of regio extra maatregelen van kracht. Samen kunnen we het. Volg de regels en red levens.

